

- КР Президенти менен жергиликтүү жамааттар ортосунда түз байланыш түзүү функциясы. Бул мамлекеттик аткаруу бийлигинин цензурасы аркылуу өткөн маалыматты бурмалоого жол бербейт (доклад жергиликтүү жамааттын көйгөйүнө же абалына байланыштуу мамлекеттик аткаруу бийлигинин же ЖМКнын маалыматын тастыктайт же четке кагат);
- регионалдык өнүгүүгө жана анын жаранга тийгизген таасирине мониторинг жүргүзгөн аспап боло алат;
- КР Президентинин регионалдык өнүгүү, жергиликтүү жамааттардын абалы жана ЖӨБ органдарынын жергиликтүү өнүгүү маселелеринде жарандардын муктаждыктарын канааттандыруу жөндөмдүүлүгү жөнүндө кабыл алган жана кол койгон мыйзамдарын баалган аспап боло алат;
- КР Президентинин жергиликтүү өнүгүү чөйрөсүндө мамлекеттик саясатты түзүүгө таасир тийгизген аспабы боло алат.

Доклад аталган аспаптардын топтому катары эффективдүү иштей алат. Ал расмий документ гана эмес, ошону менен бирге процесс да болуп саналат. Бул процесстин жүрүшүндө жергиликтүү жамааттар, ЖӨБ органдары жана мамлекеттик башкаруу органдары өнүгүү жаатындагы көйгөйлөрдү, коркунучтарды жана чечимдерди талкуулай турган көз карандысыз аянтчага ээ болушат. Доклад Президентке жана коомго жергиликтүү өнүгүүнүн объективдүү көрсөткүчтөрүн туруктуу негизде берип тураарын, анын мамлекеттик саясатка тийгизген таасирин башкаруу органдары билип, бул көрсөткүчтөрдү жакшыртууга кызыкдар болушат. Бул үчүн алар өздөрүнүн иш-аракеттерин жана көргөн чараларын жергиликтүү жамааттарга тийгизген таасирге салыштырышат.

Доклад мүмкүн болушунча объективдүү болушун, анда жергиликтүү жамааттын үнү түз жетүүсүн камсыз кылуу максатында аны Кыргыз Республикасынын Жергиликтүү өз алдынча башкаруулар Союзу даярдап, тааныштырганы туура болот. Себеби ЖӨБ Союзу жергиликтүү жамааттардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кызыкчылыктарын коргогон жалгыз легитимдүү өкүлү. Бирок докладды даярдоо процессине түрдүү топтордун кызыкчылыктарын көздөгөн жана түрдүү максаттарды коргогон ар кандай түзүмдөр тартылат. Алардын ичинде башкаруу органдары жана жарандык коом уюмдары бар. Доклад экономикалык потенциалды ишке ашыруу, бизнестин өнүгүүсү үчүн шарттарды түзүү, экологиялык абал, демографиялык жана гендердик баланс, этникалык жана маданий өзгөчөлүктөр ж.б. бөлүгүндө жергиликтүү жамааттардын абалын чагылдырып турат. Ошондой эле доклад ЖӨБ органдарынын жергиликтүү маанидеги маселелерди эффективдүү чечип, берилген мамлекеттик ыйгарым укуктарды аткара алуу жөндөмдүүлүгүн баалайт. Мындай баа мамлекеттик саясатка түзөтүүлөрдү киргизүүдө

объективдүү жана эффективдүү аспап катары кызмат кылат. Доклад түз байланыштын эффективдүү аспабы болуп калышы үчүн Кыргыз Республикасынын Президентинин тиешелүү Жарлыгы менен аны регламенттештирүү зарыл. Бул Жарлык докладды даярдоо жана сунуштоо процессинен тышкары докладдын жыйынтыктары боюнча мамлекеттик саясатка түзөтүүлөрдү киргизүү процессинин алкагын да аныктайт. Доклад туруктуу (жыл сайын) даярдалып, оң жана терс өзгөрүүлөрдүн динамикасына байкоо салып турганы өтө маанилүү.

Кыргыз Республикасынын өнүгүүсүнүн тийгизген таасири

Эмесе, жогорудагы серептин жыйынтыгын чыгарып жатып, ЖӨБ органдарынын мамлекет менен өз ара аракеттенүү механизмдеринин Кыргыз Республикасынын туруктуу өнүгүүсүнө, жарандар үчүн мындан дагы мыкты шарттарды түзүүгө тийгизиши мүмкүн болгон таасирлерди жалпылаштыруу зарыл:

- **регионалдык өнүгүүнүн эффективдүү саясатын даярдоо жана ишке ашыруу мүмкүн болот;**
- **региондор жана муниципалитеттер арасындагы өнүгүүнүн ажырымы кыскарат;**
- **аймактар арасындагы дисбаланстан улам пайда болгон коркунучтар азаят, аймактарда социалдык жана экономикалык тең салмактуу өнүгүү байкалат;**
- **социалдык-экономикалык өнүгүүнүн туруктуулугу жана коомдук социалдык стабилдүүлүгү жогорулайт;**
- **регионалдык өнүгүүгө мамлекеттик инвестицияларды жасоо боюнча эффективдүү саясатты даярдап, ишке ашырууга мүмкүнчүлүк болот;**
- **бюджет аралык мамилелердин тең салмактуу саясатын ишке ашырууга мүмкүн болот;**
- **секторлордо башкаруу жыйынтыктарынын аймактык дезагрегацияланган картинасын көрө билүү мүмкүн болот;**
- **улуттук жана жергиликтүү деңгээлдерде парламенттик демократия бекемделет;**
- **элдин биримдиги бекемдейт;**
- **КР Жогорку Кеңешине, КР Өкмөтүнө жана КР Президентине ишеним жогорулайт;**
- **жарандардын башкаруу системасына таасирин тийгизүү укуктары ишке ашат.**